

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-159-6-15>

КІБЕР-СТРАХОВІ ПРОДУКТИ ЯК ІЛЮСТРАЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СТРАХУВАННІ

Лялькін О. С.

студент

*Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

м. Київ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9240-3952>

У сучасну епоху інформації та діджиталізації, посилену, зокрема, і пандемією коронавірусу COVID-19, ефективно оптимізувати бізнес-процеси та отримувати інформацію по всьому світу 24/7. Це супроводжується підвищеною залежністю від комп'ютерних систем, а доступ до інформації сторонніх осіб може значно збільшити вразливість компанії до загроз кібер-безпеки. Збої, помилки або атаки на ці нові процеси можуть призвести до значних витрат, які можуть зменшити прибуток організації.

За даними американської компанії McAfee та Центру стратегічних і міжнародних досліджень (CSIS), протягом 2020 року наслідки вчинення кібер-злочинів коштували світовій економіці понад трильйон доларів або 820 мільярдів євро, що склало понад один відсоток світового ВВП [1]. За даними компанії Netjaves Group, яка спеціалізується на консалтингу в сфері кібер-безпеки, зараз у світі більше 4 млрд користувачів інтернету, в 2022 році їх число зросте до 6 млрд, а у 2030 – до 7,5 млрд [3, с. 25].

За таких умов, перспективним та затребуваним напрямом застосування цифрових технологій у фінансах стає кібер-страхування. За даними KPMG, обсяг залучених премій збільшився з 2,5 дол мільярдів у 2015 році до 7,5 мільярдів доларів США у 2020 році; очікується, що він зросте до 20 мільярдів доларів США премій до 2025 року [6].

Виходячи з цього, у цій роботі проаналізуємо особливості кібер-страхування на прикладі окремого страхового продукту. Для цього було

обрано продукт CERM (Cyber Enterprise Risk Management) страхової компанії Chubb, яка є глобальною організацією і надає послуги на ринках США, Британії, Франції, Німеччини, країн Бенілюксу та інших. Однак, цікавим для дослідження є її кібер-страховий продукт на ринку страхових послуг Швейцарії. Його особливості представлені в таблиці 1.

Водночас, варто зауважити, що існують і можливі стримуючі фактори розвитку даного страхового продукту. Зокрема, основною проблемою може виступати складність оцінки деяких ризиків, які ще недостатньо вивчені (поява нових комп'ютерних вірусів, нових «схем» кібер-атак тощо). Більше того, однією із перепон застосування даного продукту може виступати потреба страхувальника «приховати» факт настання страхового випадку, якщо фірма не впевнена, що страхова компанія захистить конфіденційність даних [2, с. 6].

Таблиця 1

Характеристика обраного страхового продукту
у сфері кібер-страхування

Страховий продукт:	CERM – Cyber Enterprise Risk Management
1	2
Ринок, на якому представлений:	Ринок страхових послуг Швейцарії (а також, іншими відділеннями компанії Chubb за кордоном). Але у кожній з країн цей продукт має специфічні особливості.
Короткий опис продукту	<p>Даний продукт пропонується для юридичних осіб, основним чином – суб'єктів господарювання будь-якого розміру. Страхова компанія пропонує застрахувати такі ризики, як:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>loss of availability</i> (втрата доступу до інформації внаслідок кібер-атаки); 2) <i>data breaches</i> (недобросовісне розголошення конфіденційної, службової інформації); 3) <i>data corruption</i> (пошкодження важливих для компанії інформаційних даних); 4) <i>ransomware</i> (установлення зі злочинним наміром програми-вірусу для нанесення шкоди програмному забезпеченню). <p>За об'єктами страхування, страховий продукт передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>страхування відповідальності перед третіми особами</i> (найчастіше виплати морального відшкодування за дифамацію – порушення права на захист честі, гідності, репутації особи внаслідок «зливу» даних; та відповідальність за порушення права на захист інтелектуальної власності); 2) <i>майнове страхування (страхування від збитків внаслідок кібер-атак)</i> – покриття збитків від зупинення операційної діяльності підприємства та втрати доходу; витрат на відновлення програмного забезпечення тощо.

Продовження табл. 1

1	2
Переваги використання продукту для клієнтів	<p>1) доволі високий допустимий рівень відповідальності страховика: агрегатна страхова сума складає 15 мільйонів фунтів стерлінгів;</p> <p>2) “<i>Potential Language</i>” – дана страхова компанія визнає страховими випадками не лише за фактичними наслідками кібер-атак, але й за потенційними (якщо є докази її реальної загрози);</p> <p>3) “<i>Cyber Extortion</i>” – по суті, це кібер-атака, пов’язана із злочинним вимаганням коштів від компанії як умову для відновлення роботи її програмного забезпечення. страхова компанія не тільки покриє втрати від цієї атаки, але й в межах законодавства може оплатити «викуп» (<i>ransom payment</i>);</p> <p>4) “<i>Incident Response</i>” – дана страхова компанія має ефективну систему обміну інформацією з страхувальниками, яка працює 24/7/365, зокрема повідомлення страховика про настання страховими випадками.</p>
Переваги продажу продукту для страхових компаній	<p>1) в умовах посилення цифрофізації економіки попит на страхування від кібер-атак зростає, а тому страховик потенційно здатний отримати значні прибутки;</p> <p>2) в умовах розвитку ринку страхових послуг у сфері кібер-страхування, страхова компанія може зайняти значну частку ринку та «закріпитися» на ньому у довгостроковій перспективі;</p> <p>3) страхова компанія може ефективно розраховувати суми збитків від настання страхових випадків, адже вона користується стандартом <i>DSS – Digital Speech Standard</i>;</p> <p>4) даний страховий продукт передбачає довгострокову співпрацю із компаніями – страхувальниками, а отже, у подальшому аквізацийні витрати будуть мінімізованими;</p> <p>5) страховий продукт створений для суб’єктів господарювання, і зрозуміло, що буде використовуватися великими технологічними фірмами, які у своїй більшості є платоспроможними. Тому особливих проблем із залученням страхових платежів виникнути не має.</p>

Джерело: складено автором на основі офіційних даних компанії Chubb (Suisse) [4, с. 2–5]

Окрім даного страхового продукту, страхова компанія Chubb у Швейцарії теж надає такі супутні фінансові послуги у сфері кібер-страхування, зокрема:

1) *Cyber Alert* – це програма для звітування страхувальником про настання передбачених у договорі страхових випадків.

2) *Password Management Solutions* – це додаток для керування та захисту паролів клієнта;

3) *Phishing Awareness Assessment* – програма, що передбачає перевірку та навчання співробітників для запобігання наслідкам фішингових атак [2].

Отже, проаналізувавши страховий продукт CERM (*Cyber Enterprise Risk Management*) на швейцарському ринку фінансових послуг, можна дійти висновку, що ринок страхових послуг Швейцарії є яскравим прикладом цивілізованого ступеня розвитку страхування в суспільстві. Навіть один продукт у сфері кібер-страхування охоплює численну кількість страхових випадків, за рахунок чого можна покрити майже всі наявні кібер-ризиків і потребу в кібер-страхуванні загалом.

Окрім цього, проаналізований страховий продукт передбачає надання страховиком обов'язкових / додаткових страхових послуг, які загалом підвищують ефективність співпраці страхової компанії із страхувальником. Кібер-страхування є перспективним для розвитку, який буде посилений і пандемією COVID-19, коли більшість суб'єктів господарювання переходить на дистанційний формат реалізації своєї операційної діяльності.

Література:

1. Пацурія Н., Заярний О. Кібер-страхування як засіб забезпечення економічного правопорядку в інформаційній сфері. *Платформа стратегічної та законотворчої аналітики*. URL: <https://coordynata.com.ua/kiberstrahuvanna-ak-zasib-zabezpecenna-ekonomichnogo-pravoradku-v-informacijnij-sferi>.

2. Приказюк Н. В., Гуменюк Л. С. Кібер-страхування як важливий інструмент захисту підприємств в умовах цифровізації економіки. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7777>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.4.6.

3. Селіверстова Л. С., Трухан Д. А. Підходи до розвитку кіберстрахування як сегменту глобального страхового ринку. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 23–26. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.1.23.

4. Характеристика страхового продукту CERM – Cyber Enterprise Risk Management – Страхова компанія Chubb (Suisse). URL: <https://www.chubb.com/content/dam/chubb-sites/chubb-com/ch-en/our-solutions-n/cyber-product/documents/pdf/cyber-erm-key-features2.pdf>.

5. Характеристика супутніх страхових послуг – Страхова компанія Chubb (Suisse). URL: <https://www.chubb.com/ch-en/our-solutions-n/cyber-services-2.html>.

6. KPMG International/ Seizing the cyber insurance opportunity. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/07/cyber-insurance-report.pdf>.